

Dnia 22 kwietnia 2016 roku

Szanowny Pan
dr hab. Michał. F. Woźniak
Przewodniczący Rady do Spraw Muzeów

Szanowni Państwo,

W imieniu Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku przedstawiamy Państwu poniżej nasze stanowisko w przedmiocie konieczności zaopiniowania przez Radę do Spraw Muzeów ewentualnego połączenia Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku z inną jednostką muzealną.

Zgodnie z art. 5a ustawy o muzeach z dnia 21 listopada 1996 r. Muzeum może być łączone z **innymi instytucjami kultury** działającymi na podstawie przepisów o organizowaniu działalności kulturalnej, jeżeli połączenie nie spowoduje uszczerbku w wykonywaniu dotychczasowych zadań. Połączenie może nastąpić po **pozytywnym zaopiniowaniu** przez Radę do Spraw Muzeów.

Zgodnie z ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej z dnia 25 października 1991 r. dokonano podziału instytucji kultury na państwowe i samorządowe instytucje kultury (art. 8 i art. 9 ustawy) w zależności od podmiotu jaki jest organizatorem instytucji kultury. Pod pojęciem instytucji kultury należy więc szeroko rozumieć, zarówno państwowe jak i samorządowe instytucje kultury. Pojęcie instytucji kultury obejmuje wszelkie podmioty utworzone zgodnie z przepisami wyżej wskazanej ustawy, które prowadzą działalność kulturalną w formach wskazanych w art. 2 ustawy tzn. m.in. w formie teatru, opery, operetki, filharmonii, orkiestr, instytucji filmowej, kina, **muzeum**, biblioteki, domu kultury i in.

Wobec powyższego ustawodawca używając w art. 5a ust. 1 ustawy o muzeach sformułowania „inna instytucja kultury” niewątpliwie objął tym pojęciem również inne muzeum.

Jeżeli ustawodawca chciałby, aby pozytywna opinia Rady do Spraw Muzeów nie obejmowała łączenia dwóch instytucji muzealnych, to wprost wyartykułowałby to w przepisie art. 5a ust. 2 ustawy o muzeach poprzez wskazanie np. „2. Połączenie, o którym mowa w ust. 1, z **wyjątkiem połączenia dwóch instytucji kultury prowadzących działalność kulturalną w formie muzeum**, może nastąpić po pozytywnym zaopiniowaniu przez Radę do Spraw Muzeów”.

Jak wskazuje się w komentarzu do ustawy o muzeach uprzednio istniał zakaz łączenia muzeów z innymi niż muzea instytucjami kultury. Ustawodawca w 2012 r. zerwał z tą zasadą, czego wyrazem

jest cytowany art. 5a ustawy o muzeach dopuszczający taką **Muzeum II Wojny Światowej** możliwość. Nie wyłącza on jednak oczywiście możliwości łączenia muzeów z innymi muzeami.

Jednak wykładnia literalna przepisu art. 5a ustawy o muzeach prowadzi do, wydaje się, bezspornego wniosku, że pozytywna opinia Rady do Spraw Muzeów jest wymagana w przypadku połączenia Muzeum z jakąkolwiek inną instytucją kultury – w tym z innym Muzeum.

Taki pogląd jest o tyle uzasadniony, że zgodnie z art. 3 ustawy o muzeach „Muzea mogą być tworzone dla jednej lub wielu dziedzin działalności człowieka oraz twórców natury.” Muzea w swej działalności poruszają wszystkie w zasadzie dziedziny życia. Ich różnorodność i różnice tematyczne są niekiedy nie do pogodzenia.

Wobec czego Rada do Spraw Muzeów winna mieć bezpośredni wpływ na to czy połączenie jednostek muzealnych, nie spowoduje uszczerbku dla sposobu wyrażania przekazu jakie te Muzea winny za sobą nieść oraz nie spowoduje zagrożenia dla zabezpieczenia zbiorów, ich właściwego przechowywania i prezentowania.

Reasumując, w ocenie Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku faktyczne połączenie dwóch instytucji kultury prowadzonych w formie Muzeum winno być na mocy art. 5a ustawy o muzeach pozytywnie zaopiniowane przez Radę do Spraw Muzeów, a akt o połączeniu Muzeów wydany z pominięciem Rady będzie aktem wydanym z rażącym naruszeniem prawa.

Dyrektor
Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku

prof.dr hab. Paweł Machociewicz